Pokopališče v Ocinju z zaščitenim zvonikom

Pokopališče v Ocinju dokumentira dolgo in razgibano zgodovino obmejnega območja med Slovenijo in Avstrijo. Na nagrobnikih se pojavljajo imena, ki so znana na obeh straneh današnje državne meje. To je povezano z zgodovinskim razvojem regije, zlasti v 20. stoletju. Do druge svetovne vojne je bilo prebivalstvo v Ocinju pretežno nemško govoreče. Po priključitvi Tretjemu rajhu leta 1941 in kasnejši politični preureditvi leta 1945 je bila večina tega prebivalstva izgnana. Nekatere družine pa so v regiji ostale, med drugim zaradi družinskih vezi ali drugih individualnih okoliščin. Njihovi priimki so še danes ohranjeni na pokopališču in predstavljajo kulturno pričevanje o preteklih razmerah.

V središču pokopališča stoji samostoječi zvonik, katerega konstrukcija izvira iz prve polovice 19. stoletja. Zgrajen je bil na kvadratnem tlorisu, nosilna struktura pa je iz masivnih lesenih tramov. Streha je enakomerno nagnjena opečnata streha s štirimi čopi. Na strehi se nahaja manjši zvonček z bleščato streho, ki nosi zvon. Konstrukcija je ometana, kar je značilno za podeželsko sakralno arhitekturo tistega časa.

Zvonik nima povezave s cerkvijo, kar ga v tej obliki naredi posebnega. Takšni samostoječi zvoniki na pokopališčih so v Sloveniji redki in veljajo za pomemben primer gradbene dediščine. Zvonik v Ocinju predstavlja samostojno sakralno arhitekturno obliko, ki odraža tako lokalne obrtniške tradicije kot tudi regionalne vplive.

O samem zvonu obstajajo ustna izročila, po katerih naj bi šlo za enega najstarejših zvonov v Sloveniji. Zvon velja za pomemben del regionalne kulturne dediščine.

Leta 1991 je bil zvonik pod številko EŠD 6848 vpisan v register nepremične kulturne dediščine Slovenije. Zaščitni status zavezuje k ohranjanju gradbene substance in zajema tudi neposredno okolico objekta. Vsak poseg zahteva soglasje pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Cilj je ohranitev avtentičnosti in strukturne celovitosti zvonika.

Pokopališče v Ocinju predstavlja primer tesne povezanosti med zgodovino, arhitekturo in kulturnim spominom.